

MUKANA
HALLITUKSEN
KÄRKIHANKKEESSA

Toimiva kotihoito Lappiin

-monipuoliset tuen muodot kotona asumiseen –hanke,

KOTIHOIDON MYÖNTÄMISEN

PERUSTEET: käsitelty vanhusneuvostojen

työkokouksessa 9.11.2017 etäyhteydellä,

Lahja Harju

Kotihoidon myöntämisen perusteet

- Hankkeen työntekijöiden ja muutosagentin laatima luonnos kotihoidon myöntämisen perusteista, **tavoitteena yhtenäiset myöntämisen perusteet Lapin maakuntaan**
- <http://www.sosiaalikallega.fi/hankkeet/toimiva-kotihoito-lappiin/kotihoidon-myontamisen-perusteet-luonnos>
- Luonnos kunnille kotihoidon myöntämisen perusteista ja siihen liittyvä diaesitys olivat nähtävänä ja lausuttavana 31.5.2017 asti hankkeen sivuilla. Kommentit toimitettiin kirjallisesti Lahja Harjulle, lahja.harju@poskelappi.fi. (Ks. hankesuunnitelma s. 11.)
- Annetut lausunnot ja kommentit löytyvät seuraavasta osoitteesta:
http://www.sosiaalikallega.fi/hankkeet/toimiva-kotihoito-lappiin/kotihoidon-myontamisen-perusteet-luonnos/hankkeet/toimiva-kotihoito-lappiin/luonnoksesta-annetut-lausunnot-ja-komentit/lausunnot_kotih_myontamisperusteet

Kotihoidon myöntämisen perusteet/lausuntoja ja kommentteja antoivat

- Inarin vanhusneuvosto ja Inarin kunnan sosiaali- ja terveysjohtaja Mari Palolahti,
 - Kemin kaupungin vanhusneuvosto/sihtööri Marja Palmgren,
 - Kolarin kunnan vanhusneuvosto,
 - Kittilän kunnan vanhusneuvosto,
 - Pelkosenniemen vanhusneuvoston puheenjohtaja Marja-Liisa Oinas,
 - Ranuan kunnan vanhuspalvelujohtaja Marketta Uimaniemi-Honkanen,
 - Savukosken kunnan vanhusneuvosto,
 - Simon kunnan ikäneuvoston pj. Pertti Mäcklin ja jäsen Helena Hamari sekä vs. palveluesimies Päivi Ryyänen-Lackman,
 - Sallan kunnan vanhusneuvosto,
 - Enontekiön sosiaaliohjaaja Miia Ahlholm,
 - Rovaniemi, perusturvan toimiala ja
 - Saamelaiskäräjät
- <http://www.sosiaalikallega.fi/hankkeet/toimiva-kotihoito-lappiin/kotihoidon-myontamisen-perusteet-luonnos/hankkeet/toimiva-kotihoito-lappiin/luonnoksesta-annetut-lausunnot-ja-kommentit/saamelaiskarajien-lausunto>

Poliittisen ohjausryhmän suositus v.2017 , erityisesti kohta 5. , 6. ja 8.

Poliittinen ohjausryhmä suosittaa, että

	IKÄIHMISTEN PALVELUT
5.	Lapin maakunnan ikäihmisten palvelurakennetta kehitetään valtakunnallisten suositusten mukaisesti (ks. seuraava dia). Muutoksen painopisteenä on kotihoidon, kotikuntoutuksen lisääminen sekä ympärivuorokautisen hoivan vähentäminen.
6.	Lapin maakunnan ikäihmisten palvelurakenteen kehittämistä tuetaan suuntaamalla resurssia laitoshoidosta kotiin annettaviin palveluihin.
7.	Lapin maakunnan kunnat ottavat käyttöön omaishoidontuen myöntämisen perusteet (diasetin lopussa) jo ennen sote-uudistusta.
8.	Lapin maakunnan kunnat ottavat käyttöön yhdessä määritettyjen kotihoidon myöntämisen perusteet (diasetin lopussa) jo ennen sote-uudistusta.

Luonnokseen tehdyt muutokset muutetun version mukaan

(pieniä teknisiä muutoksia ei ole näissä dioissa raportoitu)

- Sivu 2 1 Luku Palvelujen järjestämisen tavoitteet ja periaatteet
- I kappale: Lisätty ”Saamelaisten asema on turvattu Suomen perustuslailla ja heille turvataan oikeus omaan kieleen ja kulttuuriin (PL 731/1999)”
- V kappale -Lisätty: ”Kotihoidon asiakkaita voivat olla henkilöt, jotka tarvitsevat tukea ja kuntoutusta kotona selviytyäkseen muun muassa alentuneen toimintakyvyn , pitkäaikaissairauden, vamman, kehitysvamman, muistisairauden, mielenterveys- tai päihdeongelman vuoksi. Palvelujen järjestämisen lähtökohtana on asiakkaiden tasavertainen ja oikeudenmukainen kohtelu. Palvelujen järjestämiseen voivat vaikuttaa maantieteellinen etäisyys, palvelujakson kesto, kotikäyntien toistuvuus, asumisympäristö ja asiakkaan muut palvelut. Palvelujen järjestämisessä huomioidaan myös kotihoidon käytettävissä olevat resurssit.”

Luonnokseen tehdyt muutokset muutetun version mukaan

- Sivun 3 II kokonainen kappale on lisätty ja poistettu aiemmassa luonnoksessa sivulla 2 ollut viimeinen kappale, joka alkaa valtakunnallinen tavoite...
- Kotona asumista tukevat palvelut toteutetaan tukemalla asiakkaiden hyvinvointia, terveyttä, toimintakykyä, itsenäistä suoriutumista ja osallisuutta. Ennakoivalla työllä ja varhaisella puuttumisella pyritään ehkäisemään erityisesti pitkäaikaishoidon tarvetta. Tavoitteena on, että asiakkaat voivat asua turvallisesti omissa kodeissaan mahdollisimman pitkään ja elää mielekästä ja hyvää elämää. Kotihoidolla tuetaan osaltaan saamelaisen asiakkaan perustuslaillista oikeutta ylläpitää ja kehittää omaa kieltään ja kulttuuriaan osana omaa yhteisöään. Saamelaisten oikeudesta käyttää saamen kieltä palveluissa säädetään saamen kielilain lisäksi vanhuspalvelulaissa, terveydenhuoltolaissa ja asiakaslaissa.

Luonnokseen tehdyt muutokset muutetun version mukaan

- Sivu 4 Luku 1 -Palvelujen järjestämisen tavoitteet ja periaatteet I kokonainen kappale

Lisätty sana tarpeet eli Suunnitelmaan kirjataan asiakkaan esittämät tarpeet, näkemykset, mielipiteet ja toiveet.

- Sivu 4 Luku 2 Kotona asumista tukevat tukipalvelut
II kappale: Kunta sanan tilalle Maakunta kahdessa kohdassa, Palvelusetelin rinnalle asiakassetelin
- Sivu 4 Luku 2 Kotona asumista tukevat tukipalvelut
- III kappale Tukipalvelut myönnetään **pääsääntöisesti** määräajaksi ja niiden... (lisätty pääsääntöisesti)

Luonnokseen tehdyt muutokset muutetun version mukaan

- Sivun 5 Sosiaalista kanssakäymistä edistävät palvelut
- I kappaletta muutettu seuraavaan muotoon: Kuntouttavaa päivätoimintaa ja muita sosiaalista kanssakäymistä edistäviä palveluja voi olla mahdollista saada kotona asumisen tueksi. Kotihoidon työntekijät edesauttavat asiakkaan yhteydenpitoa omaisiinsa, ystäviinsä ja yhteisöönsä. Lisäksi he ohjaavat, kannustavat ja avustavat asiakasta osallistumaan päivätoimintoihin ja erilaisiin, mm. yhteisönsä, tapahtumiin.

Luonnokseen tehdyt muutokset muutetun version mukaan

- Sivu 6 Luku 3.1. Palveluihin hakeutuminen, 2 virke muutettu seuraavaan muotoon: Aloite palvelun järjestämisestä voi tulla myös omaiselta/läheiseltä tai sosiaali- ja terveydenhuollon ammattilaiselta, naapurilta tai viranomaiselta.
- Sivu 7 Luku 3.2 Palvelutarpeiden arviointi, II kappaleen loppuun on lisätty: Jokaisella 75 vuotta täyttäneellä tai Kelan ylintä hoitotukea saavalla on oikeus palvelutarpeen arviointiin seitsemän arkipäivän kuluessa. Kiireellisissä tapauksissa tarve on arvioitava viipymättä.
- Sivu 7 Luku 3.2 Palvelutarpeiden arviointi, III kappale puoliväliin lisätty seuraavaa: Saamelaisen asiakkaan toimintakyvyn tukemista tarkastellaan hänen kulttuuritaustansa lähtökohdista
- Sivu 7 Luku 3.2. Palvelutarpeiden arviointi, IV kappale muutettu seuraavaan muotoon: Saamenkieliselle asiakkaalle haastattelu ja arviointi tehdään saamen kielellä huomioiden kieleen ja kulttuuriin liittyvät tarpeet.

Luonnokseen tehdyt muutokset muutetun version mukaan

- Sivun 8 Luku 3.3 - Palveluiden myöntäminen I kappaleen puolivälissä on muutettu seuraavaan muotoon: Säännöllisen kotihoidon piiriin otetaan asiakas, joka ei selviydy arkielämän toiminnoista itsenäisesti, omaisten tai muiden palveluiden tuella tai tarvitsee tukea kotona kuntoutumiseen. Palvelujen piiriin ottamiseksi hoivan, huolenpidon ja/tai sairaanhoidon tarpeen tulee olla toistuvaa. Ellei näin ole, henkilöä ohjataan ja tuetaan hakeutumaan muun avun ja toiminnan piiriin, kuten kolmannen sektorin ja yksityisten yritysten tuottamiin palveluihin.

Luonnokseen tehdyt muutokset muutetun version mukaan

- Sivun 8 Luku 3.3. alalaidassa muutettu seuraavaan muotoon: Säännöllisen kotihoidon asiakkuus alkaa yleensä määräaikaisella kuntouttavalla arviointijaksolla, jonka kesto on pääsääntöisesti 4 viikkoa (aiemmin enintään 4 viikkoa)
- Sivun 9 Luku 3.3 Lisätty toiseksi viimeinen kappale seuraavassa muodossa: Itsemääräämisoikeus on johtava periaate sosiaali- ja terveydenhuollossa (PotL 5 ja 6 § ja AsiakasL 8 §). Itsemääräämisoikeutta kunnioitetaan mahdollisimman pitkälle. Henkilön oikeus päättää hoidostaan säilyy niin pitkälle, kuin hän ymmärtää itseään koskevan toimenpiteen merkityksen.

Luonnokseen tehdyt muutokset muutetun version mukaan

- Sivu 9 Luku 3.3. viimeinen kappale muutettu seuraavaan muotoon: Kotihoidon palveluja ei voida myöntää tai järjestää asiakkaalle, joka ei halua palveluita tai jonka jatkuva aggressiivinen käytös uhkaa työntekijöiden turvallisuutta. Palvelua ei pääsääntöisesti voida tarjota, jos asiakas ei sitoudu yhteistyöhön, vaikka ymmärtää sen merkityksen hoitonsa ja hyvinvointinsa kannalta.
- Sivu 9 Luku 3.5. Kotihoidon sisältö II kappale muutettu seuraavaan muotoon: Asiakkaan lääkkeenjaossa hyödynnetään pääasiallisesti koneellisen lääkkeenjaon mahdollisuuksia. Ellei annosjakelua voida jostain syystä toteuttaa ja kotihoito osallistuu apteekkiasiointiin, se hoidetaan tarkoituksenmukaisimmalla tavalla ja hyödyntäen sähköisiä välineitä maakunnan kilpailuttaman apteekin kanssa. Säännöllisen kotihoidon piirissä olevien asiakkaiden koneellisen annosjakelun kustannuksista vastaa maakunta.

Luonnokseen tehdyt muutokset muutetun version mukaan

- Sivun 10, Luku 3.5 Kotihoidon sisältö

Viimeinen kappale on muutettu seuraavaan muotoon: Kotihoidon tuottamaa palvelua täydentävät erilaiset teknologiset laitteet tai teknologiavälitteiset palvelut. Hyvän ikääntymisen turvaamiseksi ja palvelujen parantamiseksi annetun laatusuosituksen (2017, 21) mukaan työssä tulee olla mahdollisuutta hyödyntää asukkaiden turvallisuutta, toimintakykyisyyttä ja toiminnan sujuvuutta parantavaa teknologiaa.

Kiitos!

stm.fi #IKIOMAT

www.sosiaalikallega.fi

Lahja.harju@poskelappi.fi; puh. 040 3539481

SOSIAALI- JA
TERVEYSMINISTERIÖ

MUKANA
HALLITUKSEN
KÄRKIHANKKEESSA

Pohjois-Suomen sosiaalialan osaamiskeskus
Lapin toimintayksikkö

Toimiva kotihoito Lappiin
– Monipuoliset tuen muodot kotona asumiseen -hanke